

Un comentari demolidor

2/IX/1977

Sovint podem sentir frases com ara les següents: Els seus comentaris eren «demoledors». L'escriptor X va actuar de 'mantenedor'. Els «poseedors» actuals no se'n volen despendre. Els «tenedors» de les accions són estrangers.

A verbs catalans del tercer grup -acabats en *ir-* corresponen, en general, verbs del castellà del mateix grup, fins i tot, sovint, amb una forma infinitiva idèntica: *conduir*, *al·ludir*, *assistir*, *venir*, *vestir*, *atribuir*, etc. Però en alguns casos els verbs castellans corresponents són del segon grup: *cosir*, «*coser*»; *teixir*, «*tejer*», *collir*, «*coger*», *llegir*, «*leer*», etc.

Els noms i adjectius, formats amb el sufix *-dor*, derivats dels verbs que acabem d'indicar no són mai objecte de cap perturbació, perquè són formes molt consagrades i habituals i, segurament, perquè les del castellà, no totes són corrents ni, fins i tot, existents: *cosidor*, *teixidor*, *collidor*, *llegidor*. Anàlogament, els procedents de verbs que són ells mateixos derivats d'adjectius, com *embellir*, *embrutir*, *ensordir*, *empobrir* o *ennegrir*, que corresponen a verbs del castellà en «-ecer», també se solen veure lliures d'aquesta influència.

Però no s'esdevé el mateix en el cas d'alguns verbs com *tenir* (i els seus composts *mantenir*, *sostenir* i *entretenir*), *demolir*, *proveir*, *posseir*, *encengir* i segurament algun més que ens deixem. En lloc de les formes normals que resulten de la derivació d'aquests verbs, *tenidor*, *mantenidor*, *sostenidor*, *entretenidor*, *demolidor*, *proveïdor*, *posseïdor* i *encongidor*, algunes vegades s'usen les formes calques de les del castellà, que corresponen a verbs del segon grup: «*tenedor*», «*mantenedor*»... «*demoledor*», «*proveedor*»... Són, doncs, formes que caldria recordar que han d'evitar-se rigorosament.

El transport modern ha donat a conèixer una modalitat que consisteix en l'ús d'uns grans recipients mòbils i adaptables a les estructures dels vehicles automòbils: els famosos «*containers*», segons la denominació original. L'adaptació d'aquest nom a la nostra llengua, continuant amb el que dèiem, no dona «*contenedor*» sinó *contenidor*, tal com figura ja a la Gran Enciclopèdia Catalana.

ALBERT JANE